

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sivečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejetan za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vsa administrativne stvari.

V Ljubljani 2. julija.

Ko se je objavil razpust deželnega zbora kranjskega in deželnega zbora kraljevine Češke, čul se je mej Nemci v Češki in mej nemškutarji v Kranjski in sploh v vsem židovsko-nemškem taboru bolesten vzdih iz globočine vseh ustavovernih src. Ta bolesten vzdih ni bil brez razloga, nasprotna gospoda je predobro slutila, da razpust dotičnih zborov pomenja konec njihovega gospodarstva.

In ta slutnja se je sijajno obistinila. Na Kranjskem kakor na Češkem je deželni zastop zopet v rokah narodne in naravne večine. Ni še poleglo veselje nad izredno ugodnim izidom naših volitev in že nam prihaja radostna vest o slavnej znagi naših severnih bratov in zaveznikov, ki so pretekli četrtek v kmetskih občinah vse svoje kandidate volili poslancem, preteklo soboto pa v mestih in obrtnijskih krajih sijajno zmagali.

Kakor mi belo Ljubljano, tako osvojili so si Čehi pri teh volitvah svojo staroslavno zlato Prago; v Starem mestu, v Novem mestu, na Mali Strani, na Hradčini in v Židovskem mestu (Josefstadt) voljeni so sami narodnjaki. Zlata Praga izrazila je svoje mnenje in otresla spono, v katere je bila doslej ukovana. Pokazala je svoj eminentno slovanski značaj, kateri je že lani nje župan dr. Toma Černý naglašal v svojem govoru. Bil je takrat velik vriš in piš v ustavovernem Izraelu zaradi tega, a sedaj po deželnozborskih volitvah menda nihče več trdil ne bode, da je Praga nemško mesto, kajti židovsko mesto celó, ta najmočnejša trdnjava ustavakov, v katerej sta od leta 1861. redno bila voljena dr. Tedesco in dr. Wiener, pala je po hudem boji v oblast zmagonosnim Čehom.

Ako pomislimo, da je nemško nasilstvo osredotočilo baš v Prago vse svoje sile, dobro vedoč,

kolikega pomena v narodnem oziru je prvostolnica, da je še leta 1853. pokojni dr. A. Pinkas vzdihoval: „Vse že tako kaže, kakor bi bila danes narodnost češka v Pragi obsojena in potlačena v „ghetto“ židovskega mesta!“ in da je sedaj po preteku kratkih tridesetih let, tedaj v jedni generaciji, vse mesto prerajeno, po ogromnej večini češko, moramo pač diviti se prirodnej sili narodnostne ideje, nič manj pa tudi doslednemu in požrtvovalnemu narodnemu delovanju, po katerem jedinem se je dosegel ta krasni smoter.

Politični nasprotniki Čehov pobiti so na vsej črti in to vkljub krivičnej Šmerlingovej volilnej geometriji. Stari češki lev, ki je tolikrat služil v posmeh podlim nemško-židovskim listom, zmajal je z glavo in otresel grivo in pravica prišla je do veljave. In Čehi, katerih je dobre tri petine v deželi, dobili so večino v deželnem zboru, katere bi po pravičnem volilnem redu nikdar zgubili ne bili.

Ta slavni izid volitev, ta sijajna zmaga v zlatej Pragi vzbudila je v nas radostno čuvstvo, kajti vsaka zmaga naših zaveznikov je tudi naša zmaga in vsled tacih zmag napreduje slovanska stvar in politika sedanje spravljive in pravične vlade.

Z Dolenjskega 30. junija. [Izv. dop.]

Dolgo smo Slovenci moledovali za pravice po §. 19 drž. zak. nam garantirane in sedaj, ko jih imamo, briga se malo kdo zanje: najmanje pak oni, katerim bi narodna stvar morala biti vodilo vsacemu početju. Bednega prostaka itak ne smem k njim prištevati, kajti njemu so le „fronki“ mar in gotovo bi oni vladar najbolje in najpravičnejše cesaroval, ki bi jim davke, če ne odpravil, vsaj znižal. Čuditi se le moramo našim gospodom uradnikom, da tako malomarno — pičlo število izimši — uporabljajo od vladarja nam posvečene pravice ter neposredo bijó

našim državnim zastopnikom v obraz, kateri so se tolikanj mučili oprostiti nas nemške pestunje.

Jednaki so ti gospodje otroku, ki vender ne upa, akoravno odrasel, rabiti nog brez klicarice, temveč zazira jo vedno, da mu pomore ter seže pod rame, nikakor mu pak ne pride na misel, korčiti in vežbati ude na svoj račun brez podpore.

Odrasli so res po nemški pestunji in le težko se najde koji, da bi brez nje korčal, kajti vajen je je in rabi v življenji neobhodno njeno podporo; po stoletnem nemškem nadziranju postale so jim materinske navade in jezik tuj in radi torej sežejo po nemščini, ne misleči, da se še vedno slovanska kri pretaka po njihovih živcih. —

Koliko škoduje to mlačno postopanje naših gospodov uradnikov, to zna tisti, ki posluje na deželi; nasprotno pak se ne dá zanikavati velikanska korist narodnemu napredku, kjer se nahaja uradovanje in občevanje s stranko v domačem jeziku. Priliko ima človek opazovati pri sodnijah: kako nezaupno in debelimi očmi zré slovanska para na vsaki pogled in vsako stopinjo uradnika, v pisarni nemški govorečega, kajti sleherna beseda je po mnenji kmeta terasa, po katerej mu zna iskana pravica zdrkniti v propad. Po slovanskem uradovanju pak se mi je den nekdanj radostno pohvalil rekoč: „Naš gospod komisar so res izvrstni gospod; oni vse po „kranjsko“ zapišejo, sicer pri govorjenji malo po hrovaško (slovenski izrazi bili so mu brvaščina) zatezujejo, ampak razumem jih čisto dobro; vedó, to je za nas, kateri ne znamo nemškega, velika dobrot!“ — Pač res, dobrot je! Čemu torej s slovansko stranko slovanski občeovati, slovanski obravnavati, slovanske priče zaslisevati in — — nemški zapisovati? Čemu inklinirati k slabemu, ko je dobro tako blizu? Ni li to pravi nonsens? . .

Morda kateri izmej gospodov mojemu pledi-

LISTEK.

Nevski prospekt.

(Povest, ruski spisal Nik. Vas. Gogolj. Poslovenil Y.)

Lepšega ni ničesar, nego je Nevski razgled (prospekt), nu, saj v Petrogradu; njemu je vse. S čia se ne ponaša ta krasotica mej ulicami naše prestolnice? — Znam, da nobeden bledih in uradniških bivalcev ne bi Nevskega razgleda zamenil ni z vso blagoujo svojega življenja. Ne le ta, kateri je star stoprv pet let — in kateri ima krasno brado in čudovito lepo urezano suknjo, temveč tudi ta, ki se mu pod brado sem ter tja pokazuje bele brke — in kateri ima glavo podobno plesnjivemu dolarju — tudi ta do cela gorí Nevskemu razgledu. A krasni spol! O, krasoticam je Nevski razgled tem ljubši! A komu bi ne bil po godu? — Ko hitro prideš na Nevski razgled, že se ti posvečuje prijazno šetališče. Da imaš, ne znam kako važen, neogiben nalog, — ko hitro stopiš na to prostorišče, takoj zabiš na vse. Tu samo je prostor, kder se ljudje ne kažó vsled potrebe, kamor jih ne goni sila, ni kupčijstvo, ki je bogat z njim ves Petrograd. Po-

doba je, kakor bi tu človek ne bil sebičen tako, kakor na Morskej ulici, na Gorohovej, na Litejni, na Meščanskej in po drugih ulicah, kder se glad in dobičkarstvo izraža na obrazih peščem in onim, ki se vozijo v kočijah in na drožkah. Nevsko razgledišče je splošno občišče v Petrogradu. Petrogradskega ali Viberškega oddelka bivatelj, kateri že nekoliko let ni bil pri svojem prijatelji na Piskah ali na Moskovskej mitnici, tukaj za gotovo sme upati, da se snide z njim. Noben pisemski zapisnik, nobena imenovalnica (fragant) ne ustreza verno tako, kakor Nevski „prospekt“. O, vsemogoče Nevsko razgledišče! O, to jedino radovališče otožnikom in ubožcem na Petrogradskih izprehodih! Kako čisto pometeno je njega hodišče! A, Bog, koliko nog je na njem zapustilo svojih korakov znamenja! Dosluzenega vojščaka neukretni, blatni čevlji, pod katerih težo se človeku zdi, da se žula (granit) drobi, — majhni, kakor dim lehkí čizmi mladostne dame, ki glavico v lesketajoča okna obrača, tako, kakor solnčnica v solnce, — nadepolnega praporščaka brenkajoča sablja, ki riše po tleh ostre čirečare, — vse priča na njem jasne mogočnosti slavo ali pa mogočnost slabosti. Koliko je bistre fantazmagorije na njem samo jednega dne! Mnogo sprememb

skusi samo v štiri in dvajsetih urah! Začenjam z najranejšim jutrom, ko ves Petrograd diši po gorkem, še le pečenem krubu — in ko je polen stark v raztrganih krilih in salopah (plaščih) — ba, ko jih potreba žene ali v cerkev ali pa po milosti mimo prihajajočih.

O takih časih je Nevski prospekt prazen. Rejeni gospodje zakladnicam in njih pomočniki še spé v svojih holandskih košuljah ali pa peró svoja nežna lica in pijo kavo; prosjaci se shajajo sladkarnicam pred vrati, kamor se zaspani ganimed, ki je prejšnjega dne kakor kaka zaspana muha s čokolado tekal okrog, pr. kaže z metlo v roci brez robca okrog vratu in jim nameče stoprv pečenih pirogov (pastete) in druge jestvine. Po ulicah se potičó potrebni ljudje; časi se po njih sprehajajo ruski deželjanje, ki ido na delo, pa so v zamazanih čevljih, v takih, da bi jih ni Katarinin proplav, znan zbog svoje čistote, ne mogel oprati. Ta čas navadno ni, da bi dame hodile na plano, zato ne, ker se ruski narod rad izraža z ostrimi besedami, kakeršnih gotovo ne slišijo ni v gledališči. Zdaj pa zdaj se s „portefeuilom“ pod pazduho prižene tudi kak uradnik, če njegov pot v pisalnico drži po Nevskem razgledišči. Lahko zagotavljam, da ta čas, to je do

ranju za slovensko uradovanje oporeka meneč, da njega ne skrbi celi svet nič, temveč njegovi akti, familija in njemu podložno uradniško osebje. Dobro! — Toda, če je bil kdaj svet materijalen, je dandanes, ko se vsaka malenkost in ljubav dobro plačati mora; vsak je zasé in drugec mu je deveta briga; če je kje danes kaka služba prazna, gotovo je jutri izpolnjena vsled preoblega človeškega materijala; gori v nemških avstrijskih deželah ima vlada tacega materijala dosti za eksport v naše dežele pripravljene in mar ga li ne uvaža brezobzirno, posebno v onih slučajih, kedar je kaj mastnega in boljšega v vakanci? Znanje slovenščine merodajne kroge le malo moti pri oddavanju služeb in to po vsej pravici, kajti v drugi in tretji instanci ulagajo se rekurzi in nulitete v nemščini in doslednost terja, da se v istem jeziku rešujejo, ker itak v celem aktu slovenske besede ni. — Kaj je nasledek? — Da naši slovenski juristi, akoravno treznega razuma, k večjemu postanejo okrajni sodniki in s to šaržo morajo tudi v pokoj; če se vendar kateremu posreči do Gradca ali celo do Dunaja priti, je to že bela vrana. — Čemu bi torej tudi rabili naših uradnikov gori, kjer imajo kapacitet, neumevših slovenščine, na razpolaganje?

Ako vam torej, gospodje uradniki, na katere danes apeliram, blagor naroda — kar sicer v obče ne zanikavam — ni pri srcu, ker ima večinoma slehern dovelj skrbi z rodbino svojo in akti, pomagajte vendar sami sebi in svojej familiji do boljše bodočnosti; bodite egoisti in zapirajte pot tujcu s tem, da sežete po slovenščini! Slovensko uradovanje bode nemškim konkurentom pravi zapah in krepki motor, kateri bode [marsikoga spravil do višje stopinje, ko nema sedaj družega upanja, nego zastarati na deželi pri pičli plači in trdem delu. Slovensko uradovanje bilo bi nemškemu kandidatu mejnik z napisom: „Bisher und nicht weiter!“ — In kaj bi bilo, ako me nemški misleči chef vpraša po uzroku splošnega slovenskega uradovanja? Čisto nič, stranka je zahtevala in — mir mora biti besedij.

Ako torej gospodje pri uradih cesarskih uradujete slovenski, pomagali bodete svoji prihodnosti in nebote ubozemu narodu; to vam bode: „Zwei Fliegen auf einen Schlag“.

Žal mi je, da sem kateremu gospodov očital mlačnost v naročnej zadevi, ali drugi članek njim bode srce olajšal po udarcih, katere dobe oni privatni uradi, kateri korespondirajo z njihovim.

J . . t . —

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 2. julija.

„Wiener Abendpost“ piše v soboto o **potovanju cesarjevem**: „Jutri nastopi Nj. Veli-

poludne, Nevsko prostorišče nikomur ni svrha, temveč le sredstvo je vsakemu; polni se malo po malo z ljudmi, ki imajo svoje delo, svoje skrbi, svoje neugodnosti, a neso zamaknjeni vanje. Ruski deželan govori o grivni*) ali o sedmih groših**); starčki in starke kolebajo z rokami ali pa se razgovarjajo sami seboj in šalé časi dosti pomenljivo; ali nihče jih ne poslušaja, živa duša se jim ne smeje, zanimljó le mladost v bogato progastih halatih s praznimi steklenicami ali z novimi čevlji v rokah, — mladost, ki po bliskovo šviga po Nevskem prostorišču. Ta čas, ko bi kdo ne znam kaj obesil na se, — ko bi kdo ne imel klobuka, temveč čapko na glavi, — ko bi košulji vrataik gledal izpod tvojega robca za vratom, — nihče bi ne opazil tega.

O poludne na Nevsko prostorišče pripuhajo guvernerji (varuhi) vseh narodov s svojimi rejenci vred, ki imajo rudeče ovratnike. Angleški Johni in Francoski Koki pod pazduhami pripeljó gojence, prepuščene njih očinske skrbi, in jim s primerno resnostjo pripovedajo: razobeski nad prodajalnicami — da so zató, da narod z njih pripomočjo zna, kaj je

*) Grivna je vredna 10 kopejk.

***) Groš je denar iz medovine — vreden 2 kopejki.

čanstvo za daljšo vrsto dnij namenjeno potovanje na Štajersko in Kranjsko. Prebivalstvo onih krajev, katere bode presvitli vladar osrečil s svojim obiskom, pripravlja se povsodi najskrbnejše, da dostojno sprejme svojega ljubljene vladarja. Vnovič se ima pokazati vsemu svetu, da soglasijo vsi narodi širne države brez razločka narodnosti v iskreni ljubavi do prevzvišenega vladarja, čegar očetovsko srce bide jednako gorko za vse, da soglasijo v zvesti udanosti rodnej vladarske hiši, v kateri je od nekaj bila najlepše in najblažje utelesena državna misel.“

Dijaki českega vseučilišča in tehnike odposlali so rektorju **Maassen-u** adresu, v kateri se mu zahvaljujejo „za njega možato zagovarjanje pravic njihove narodnosti.“ Mej drugim pravijo v tej adresi: „Navdahnjeni smo globokega spoštovanja do moža, kateri se vzlic ukoreninjenim predsodkom in neprijaznostim svojih tovarišev do naše narodnosti ni obotavljal povzdigniti svoj glas v naš prid. Tam, kjer so se vsi potezali za krivico, zagovarjali ste Vi jedini pravico, kjer so si vsi hoteli siloj prilastiti moč, klicali ste Vi jedini glasno spoštovanje do postave.“ — Konservativna nemška „Kreuz Ztg.“ hudo obsoja ravnanje Dunajskih liberalnih (?) Nemcev proti česki šoli in rektorju Maassenu. „Neodpustljivo“, pravi rečeni list, „se mora imenovati, ako se od nemške strani tako povsem na glavo postavljajo najprvotnejše zahteve razuma in pravice, kakor se to zdaj na Dunaji dogaja, in če le ta okolnost, da se krivica to pot Slovanom godi, izvablja liberalnemu nemškemu časnistvu pritrjevanje in bravoklice.“

Vnanje države.

Iz **Belgrada** piše se „Pol. Corr.“: V petek dospel je prvi železnični vlak iz Smedereva v Jagodino. Prebivalstvo poslednje odpravilo je ob tem povodu telegram do kralja, v katerem mu izraža svojo zahvalnost za osnovo železnice, katera bode mnogo koristila vsej deželi, kakor tudi Jagodini posebej. Kralj se je Jagodincem tudi telegrafično zahvalil ter izjavil zaupanje, da bode železnica povzdignila blagostan Srbije ter omogočila njen gospodarski preporod. Prebivalstvo v Smederevu in Jagodini je jako navdušeno. — Komisijon srbskih štabnih častnikov pregleduje lego Kragujevca, ker se namerava to mesto utrditi; jednako se bode zgodilo tudi z Nišem.

Pogajanja Hafiz paše z glavarji katoliških **Albancev** še neso dognana, kakor se poroča iz Skadra; vendar pa se trdno pričakuje ugodna rešitev. Hafiz paša ima še vedno zasedene višine Hottov in Kastratov in ob jednem osigurano zvezo z dolinami. Nekateri vodje Albancev, ki so hoteli umakniti se v Črnogoro, zapodili so ob črnogorski meji nazaj. Hafiz paša je baje gorcem naznanil termin, do katerega pričakuje povoljni izid dogovorov, sicer bode pomirje obustavil in z orožjem iskal si pravice.

V severnej **Ruske** ob reki Svir vršilo se je pretečni četrtak slovesno odprtje dveh novih kanalov, katere slavnosti sta se udeležila tudi car in carica ter mnogo ministrov. Deputacija trgovcev iz Peterburga in Ribinska izročila je carju adresu. Car je izrazil upanje, da bode nova vodna pot pospešila rusko trgovino. Tja in nazaj gredé pozdravljalo je carsko flotilo mnogo ljudstva, zbranega ob obali Ladoškega jezera. Oba kanala, Svirski in Sijaški, katerih prvi je dobil ime carja, drugi pa ca-

na prodaj po skladnicah. Gojiteljice, blede pestune in rudeče Slavjanke modro idó za svojimi preširnimi, gibčnimi gojenkami in jim opominjajo, naj malo dvignó ramena in ravno stopajo; s kratka: ta čas je Nevsko prostorišče gojiteljsko Nevsko prizorišče.

Čim bliže pa je ura dve, tembolj odjenjuje število guvernerjev, gojiteljev in gojencev; naposled jih nameščujó nežni roditelji, ki se pod pazduhami vodijo s svojimi raznimi, raznoličnimi prijatelji slabih čutnic. Malo po malo se jim pridružijo vsi, ki so se znebili svojih važnih domačih skrbi, ko so s svojim zdravnikom porazgovorili se o vremenu, o mehurčku, ki je izpuštil se jim na nosu, o zdravju svojih konj in otrok, ki kažó velike spretnosti, zato ker so prebrali ogledni list in v novinah važni razdelek o prišlih in odšlih, naposled pa izpili čašo kave in čaja; le tem se pridružijo tudi tisti, katere je zavistna usoda nadarila z blagoslovljenimi uradniškimi nazovi posebnih zadev; združijo se z njim tudi tisti, kateri so udje inozemskega urada in ki se odlikujó s poštenostjo svojega stanu in s svojimi običaji. O Bog! kako so to znameniti uradi in koliko je služeb! — kako vzvišujó in s sladkostmi napajajo dušo! Ali, gorje! jaz ne služim, zato se ne veselim **sladkega** upanja, da bi se kedaj uljudno in

rice, sta osem čevljev globoka, omogočita brodenje tudi velikim ladijam in storita, da se blago za deset dnij prej privede v Peterburško pristanišče, nego je bilo to doslej mogoče. — Generallajtnant Gresser dobil je novo ustanovljeno dostojanstvo Peterburškega mestnega glavarja. — Car je podaril starostam kmetskih občin, kateri so se bili udeležili kronanja zlate in srebrne svetinje za zasluge. Mej odlikanimi je tudi 83 Poljakov.

Dopisi.

Iz Ljubljane 1. julija. [Izv. dop.] Nemci in nemčurji se dandanes vedejo, kakor bi se jim Bog vedi kako godilo in kakor bi jim bila vlada v resnici krivična.

Ali s pomislekom pravimo „se vedejo“, kajti vsak previden človek vé in si na prste lahko prešteje, da se nam za hrptom in mej seboj smejó in si mislijo: Le skakajte nekoliko po zeleni tratici, dokler si mi nekoliko odpočijemo, vi se pa nekoliko utrudite, potem vam bomo pa zadrgalko tako zategnili, da vam bode sape zmanjkalo za vselej. Ne bi nam bilo težavno to, kar trdimo, dokazati na vseh oddelkih javnega življenja, ali poseben povod imamo, da spregovorimo nekoliko besed le o pravosodju. Koliko prizadevanja je stalo, da se je, rekli bi, primoralo pravosodnega ministra do nekoliko naredeb, ki s kolikor mogoče krotko besedo odmerjajo tudi slovenski besedi in pisavi nekoliko pravice pred sodnijo.

Možje, ki so bili za Auerspergove vlade najhujši naši nasprotniki, neso li dandenes še ravno tako pogumni? Le jeden slučaj naj nam kdo navede, da se je temu ali onemu uradniku v zlo štelo, ali da se je le opominjal zavoljo tega, da s strankami, ki le slovenski umejo, ni sestavljal slovenskih zapisnikov? Osobam, ki ustopajo pri nas v sodnijsko službo in ki celo avansirajo, zadostuje, ako upišejo, da so zmožni slovenskega jezika, ako pa celo prilože kako nekdanje spričalo, ki omenja, da se je takrat, ko so še v šolo hodili, tudi slovenščina poučevala, je to že skoraj da „superfluum.“

Da bi se nam ne očitalo, da lupimo gole fraze, hočemo biti bolj konkretni; pričnimo tedaj pri zdaj moderni „ribji glavi“. Pojdi k tukajšnji mestni delegirani sodniji in povprašaj pri možu, ki tam koleke in tiskovine in ne po najnižji ceni prodaja, naj ti proda ali vsaj pokaže le jedno v slovenščini sestavljeno tiskovino. Mož se ti bode nasmehnil in te morda povprašal, nesi li iz jutrove dežele doma. Ne zboj se, ampak ustopi in pojdi do tistega gospoda, kateremu so posebne zasluge pripomogle, da je prednost imel in prestavljen bil iz rodovitnih ali vendar sicer ne njemu, ampak drugim po živosrebernih soparih škodljivih krajev v belo Ljubljano in pogovarjaj se z njim v slovenskem jeziku, ali pa poslušaj razlaganje postav in bodi miren ter glej Izance, ki z odprtimi ustmi poslušajo gospoda in

nežno pečali z menoj odlični prvomestniki. Vse, kar vam miglje pred očmi na Nevskem prostorišču, — vse je sama odličnost: možki so v dolgih suknhah, roke imajo zarite v žepe; dame so v rožnatih, belih in blede modrih atlasovih redingotih in klobucih. Tu vidite lase v vsakem oziru posamezne, nenavadno, čudovito umeteljno pod obleko pomaknjene; lase aksamitove, atlasove, črne — kakor sobolj ali ogelj, a žalibože, odločene samo inozemskemu uradu. Drugih pisalnic uradnikom previdnost ni privošila črth las; zato morajo sami sebi na veliko nevšečnost biti rudoglavci. Tu so salope čudovite: noben pero, noben čopič jih ne bi mogel naobraziti, — lasje, ki jim je posvečena najlepša životna prvoica — predmet dolgega bedenja po dnevi in po noči, — lasje, ki so popili že mnogo razkošne vodice in vonjave — in ki uživajo najdražja in najprijetnejša mazila, — lasje, ki se po noči zavajajo v tenek velinov papir, — lasje, ki so jim lastniki neizmerno udani in ki jim zavidajo jih mimo prihajajoči. Tisoč in tisoč različnih klobukov, velikih in majhnih, pisanih, lehkkih kril in krilic, s katerimi se lastnice časi po dva dneva verno mudé, slepi kogar koli na Nevskem prizorišču. Človeku se zdi, kakor bi celo morje samih metaljkov bilo to trenutje vzletelo s cvetja in ka-

ga razumejo toliko, kolikor v cerkvi „verba sancti Evangelii secundum Joannem“. Jeziš se in si hočeš prebrati. Ne prebiraj si brate, ampak vrni se in stopi pred vrata, tam boš čital, da nisi ustopil k mestni delegirani sodnji, ampak „zum städtisch delegierten Bezirksgericht“. No, to je bilo dozdej, odslej bode pa drugače. Misliš? Nikar se ne varaj brate! Bela Ljubljana se lepša in pripravlja za srčni sprejem vladarja, tudi tabla in orel pred Križanki sta se ozaljšala, ali popisana je tabla kakor poprej. Od zgoraj, bi rekel kdo, na prvem mestu, vender ne more biti slovenski napis, od zdolaj je pa le za nemščino prostor in torej ostane pri starem, kakor to hoče ribja glava.

Iz Gorice 1. julija. [Izv. dop.] Goriški deželni zbor ima 21 poslancev. Teh je 10 Slovencev, 11 Italijanov. Do sedaj je izvoljenih — kakor znano — sedem Slovencev, in sicer: dr. Josip Tonkli, dr. Aleksij Rojic, dr. Abram, župan R. Mahorčič, dr. Nikolaj Tonkli, veleposestnik Kovačič in župan Matija Jonko.

Od italijanske strani je izvoljenih vseh 11 poslancev, in sicer za kmetске občine Gradišćanske in Korminske gg.: Dottori, veleposestnik v Ronkah, in Dell Torre, lekarničar in veleposestnik v Romansu. Protikandidata Catinelli in Alpi sta dobila v tej skupini 23 glasov. Oba kandidata sta že od l. 1861. poslanca goriškega deželnega zbora.

V Gorici (za mesto) sta voljena gospoda Fr. grof Coronini z 297 in župan dr. Maurovich z 250 od 300 oddanih glasov. Maurovičev protikandidat dr. Egger, ki je bil pa še le zadnji dan kot kandidat nastopil, je dobil 50 glasov. Oba gospoda sta bila že prej poslanca. Mesti Kormin in Gradišće sta volili g. barona Locatellija, veleposestnika v Korminu, kot poslanca, ki je dobil 79, protikandidat dr. Vinzi pa 39 glasov. Trgi Grado-Červinjan Tržič so volili g. barona Depretisa skoraj jednoglasno kot poslanca. Udeležitev pri volitvi pa je bila skromna.

Trgovinska zbornica je izvolila gospoda Viljema Ritterja, predsednika trgovinske zbornice, in zemljemerca Gasserja v deželni zbor.

Volitev za italijansko veleposestvo se je vršila včeraj, 30. junija. Udeležitev je bila tudi v tej skupini jako slaba. Od 184 volitev prišlo je k volitvi le 37 veleposestnikov, vsak z jednim pooblastilom. Gospod Nikolaj Bernardelli, veleposestnik v Korminu, je dobil od teh 74 glasov 73, gospod dr. Fr. Verzeznassi, odvetnik v Gorici, 70 glasov, in dosedanji deželni glavar dr. Pajer 52 glasov. Protikandidat Latour je dobil 25 glasov. Obče se je pričakovalo, da bode g. Pajer jednoglasno voljen in da se g. Verzeznassiju nekoliko glasov odcepi, toda veleposestniki so drugače obrnili.

Od poslancev, ki so bili do letos zastopniki Italijanov, je grof Strassoldo umrl, bivši Goriški

kor bi jasna mavrica bočila se nad črnimi kebri moškega glavja. Tam pa tam nahajaš taka tela, o kakeršnih se ti ni sanjalo nikdar; — telesica tenka, ozka, nič debelejša, nego je steklenici vrat, nekatera pa so taka, da se skrbno ogneš na stran, zato da ne bi neuljudno ob-nja zadel s komolcem; srca se ti loti skrb in bojazen, da bi vsled tvojega nepaznega dihanja ne zlomilo se najdražje bitje svete prirode in umetelnosti. A kake nahajate ženske rokave na Nevskem pozorišču! Oh, kaka mičnost je to! Podobni so zračnim mehurjem, da bi se dama to trenutje dvignila v zrak, ko bi je moški ne držal, zato ker damo lahko in prijetno dvigneš v zrak — tako, kakor čašo šanpanjca k ustnom. Nikdar se o snitku drug drugemu ne uklanjajo spretno in neprisiljeno tako, kakor se na Nevskem prostorišču. Tu nahajate smeh, da nikdar ni takega, — smeh: po polno umetelnost, časi je takov, da bi zbog same radosti skoro razlezel se človek; zdaj pa zdaj je tak, da se nenadoma sami sebi zdite nižje od trave in da glavo sklonite; časi pa je tudi tak, da čutite, ka ste viši od admiralskega grebena in da bi ga lahko pridvignili. Tu slišite razgovore o godbene veselici (koncert) in o vremeni, razgovore navadno motrilnih ljudij s ču-

župan Deperis pa je bil prezret. Namestnika sta Locatelli in Verzeznassi. X.

Iz Gorice 30. junija. [Izv. dop.] V svojem zadnjem dopisu sem objavil, da je kandidiral na Tolminskem za trg Bolec, Tolmin, Kanal in Ajdovščino mej družimi tudi gospod namestnik baron Depretis. Ker je jeden slovenskih listov odločno izjavil, da ni gospod namestnik v Tolminu kandidiral, dovolite, da objavim sledeči neovrgljivi faktum: V ponedeljek, 21. t. m., je prišla v Bolec deputacija, obstoječa iz gospoda župana Tolminskega, Devetaka, dveh podžupanov in župana Kobaridskega, ter je najprej pri gospodu Jonku, potem pa pri gospodu sodniku Jakopiču prosila, da bi odstopila glasove gospodu Depretisu. Je-li storila to deputacija v sporazumljeni z gospodom namestnikom ali ne, to je — se ve da — skrivnost gospoda Devetaka. Da bi bil gospod namestnik mesto poslanca v tej skupini sprejel, je gotovo, ker je tudi ono v Červinjanu sprejel, kamor je prišel še le v torek popoldne telegram, naj se voli Nj. ekscelencija za poslanca. Dokazano je torej že s tem nedvojbeno, da je bil gospod baron Depretis v Tolminu kandidovan ter da so morali oni, kateri so ga kandidovali, njegovo kandidaturo opustiti, ker razen nekaterih Tolmincev neso hoteli drugi volilci zanj glasovati. „To jest faktum“. — Potem še le je prišla parola, vse glasove koncentrirati za g. Jakopiča, kateri je tudi popolnem naroden, katerega je stoprv tako zvana Fon-ova stranka kandidirala; a potem so mu tudi Devetakovci glasove dali, da bi le Goriškega odbora kandidat Jonko propal. Sic se facta tulere! Žalostno, da se hoče od nekatere strani v oči gled takim dejanjem in okolščinam sijajnost zmage centralnega volilnega odbora otemniti.

Domače stvari.

— († Anton Mazik), posestnik in prejšnji župan v Šmariji pod Ljubljano, vrl in značajan narodnjak, umrl je danes po noči. Bodi mu zemlja lahka!

— (Blagoslovljenje nove cerkve Jezusovega srca) vršilo se je včeraj z velikimi slovesnostmi. V soboto zvečer prenesli so podobo Kristusa in relikvije v slovesnej procesiji iz bolniške v novo cerkev. Procesije so se udeležili otroci sirotinskih zavodov z malimi cerkvenimi zastavami, nad 700 žensk z gorečimi svečami, bogoslovci, oo. frančiškani, vsi župniki Ljubljanski, na čelu njim korar g. Urbas in odborniki cerkveno-stavbenega društva. V nedeljo pričeli so se ob 1/2 8. uri zjutraj obredi blagoslovljenja cerkve, kateri so trajali do 1. ure popoldne, ko je pričel služiti g. knezoškof dr. Križostom Pogačar sv. mašo. Slavnostno pridigo imel je g. kanonik Zamejec. Konečnih obredov blagoslovljenja in maše udeležili so se g. deželni predsednik baron Winkler z gospo in gospodičino hčerko,

tom posebne dostojnosti. Tu pa je tisoč in tisoč nepristopnih značajev in neumljivih prikaznij. O stvarnik! kako čudovite značaje nahajamo na Nevskem pozorišču! Mnogo je na njem takih ljudij, kateri se, če vas srečajo, gotovo ozró v vaše črevlje; a ko pridete mimo njih, obrno se, zato da vidijo njih gubance. Jaz še zmérom ne morem umeti, zakaj se tako vedó. Iz početka sem menil, da so črevljarji; a neso, temveč največ so uradniki različnih pisalnic; mnogo njih zna jako lepo napisati obhod kronovini iz mesta v mesto; ali pa so ljudje, ki se motijo s sprehodi, — ljudje, ki novine čitajo po sladkarnicah, s kratka: to so največ samo pošteni ljudje. Blagoslovljeni čas od dveh do treh popoldne, — čas, ki ga smete imenovati, da je izvoljena ura Nevskega prizorišča, ta čas je na njem veliki razgled vseh lepših človeških izdelkov in plodov. Ta kaže posebno suknjo iz najlepše bobrovine, ta svoj prekrasni grški nos, tretji ima razkošne lase, četrti dve lepi zvezdi pod čelom in čudovit klobuk, peti prstan s talizmanom vred na lepem mezinici, šesta ima nogico v čudokrasnem čizemčku, sedma krilo, ki budi zavzetje, osmi ima brado, ki s čarom mami človeka. A tri ura bije, razstave je konec, truma gine. (Dalje prih.)

F. M. L. Eugen Müller, deželni glavar grof Thurn z deželnim odbornikom drom. Vošnjakom, župan P. Grasselli, deželne sodnije predsednik Gerčar, državni pravdnik Perše in še dolga vrsta dostojanstvenikov. Po dovršeni slavnosti bil je v farovži oo. lazaristov mali zajutrek, katerega so so udeležili vsi dostojanstveniki in pri katerem se je napilo Nj. Veličanstvu cesarju. Tej napitnici odzdravilo se je z 12 strelji na Gradu. Občinstva je bilo ves dan na tisoče navzočnega.

— (Spominske medalje) na kranjsko šeststoletnico dal je prav lično izdelati ter prodaje trgovec Iv. Giontini v Ljubljani. Svetinja ima na sprednji strani ob robu Koseskega vers: Hrast se omaje in hrib, zvestoba Slovencev ne gane; v sredi doprsni kip Carniolije in pod njim v treh vrstah: deželna svečanost — 11.—17. julija — 1883. — Na zadnji strani pa napis: V spomin šeststoletne zveze dežele Kranjske s presvetlo vladarsko rodovino Habsburško, 1283.

— (V Spodnjem Logatci) odprla se je včeraj brzjavna postaja z omejeno dnevno službo. To je važna in potrebna pridobitev.

— (Požarna kronika.) Iz Slovenske Bistrice se nam poroča dne 1. t. m. Včeraj popoldne unela so se na doslej neznan način poslopja Antona Motalna na Spodnji Ložnici in so do tal pogorela. Pogorelec bil je zavarovan pri banki „Slaviji“.

— (Akademično društvo „Slovenija“ na Dunaji) napravi v sredo 4. julija svoj zadnji občni zbor v tekočem semestru s sledečim dnevnim redom: 1. Verificiranje zapisnika. 2. „Mrččahatikâ ali iloven voziček“, indijska drama kralja Cudraka; čita g. prof. G. 3. poročilo odborovo. 4. slučajnosti. Lokale: Höllriegl, Restavrant I. Babenbergerstrasse. Začetek ob 1/2 8 uri zvečer. Ktej seji vabi vse ude in prijatelje društva najuljudnejše odbor.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Ptuj 2. julija. Od ces. namestništva v Gradci ravnokar došlo naznanilo, da Nj. Veličanstvo cesar od okrajnega zastopa in deputacije županov ne sme se nagovoriti slovenski, jeden govor pre prepozen, drugi predolg. Telegrafično se je pritožilo ministerskemu predsedniku Taaffe-ju.

Gradec 2. julija. Ob 8. uri zjutraj slovesna maša v stolnej cerkvi, kamor je šel cesar spremljan po Taaffe-ju, Kübeck-u, Kuhn-u in suito peš, navdušeno nazdravljani od tisočere množice. Pred portalom cerkve pričakovali so cesarja knezoškof, vsi prelati Štajerske in vsa duhovščina. Pri povratku iz cerkve bilo je Nj. Veličanstvo zopet pozdravljeno z radostnimi „hoch“-klici.

Paris 2. julija. Po telegramu iz Frohsdorfa, objavljenem v „Union“, je grof Chambord nenadoma močno zbolel. Telegram v „Neue Fr. Presse“ iz Pariza ob 10 3/4. uri po noči poroča razširjajočo se vest, da je Chambord umrl.

Poziv.

V imenu odbora Ljubljanske Čitalnice usojam se vabiti najuljudnejše Čitalnice in bralna društva na Kranjskem, posebno pa one v Ljubljanski bližini, naj se gotovo udeležijo v mnogobrojnem številu ali po deputacijah in s svojimi zastavami raznih slavnostij, ki se bodo vršile počeni od 11. t. m. v Ljubljani ob prihodu Nj. Veličanstva.

Deputacije, ki se mislijo udeležiti sprejema in serenade, se zberó v sredo 11. t. m. dopoldne v čitalnični dvorani, za ljudsko veselico pa v petek dne 13. t. m. ob 2. uri popoldne na vrtu čitalnične restavracije.

Kdor želi dobiti stanovanje, naj se oglasi najdalje do 7. julija pri načelniku mestnega odbora za oskrbovanje stanišč, gospodu Franju Ravnikarju.

Za čitalnični odbor:
Dr. vitez Bleiweis-Trsteniški,
prvosodnik.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za pol leta 6 " 50 "
 „ četrt leta 3 " 30 "
 „ jeden mesec 1 " 10 "
 Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za pol leta 8 " — "
 „ četrt leta 4 " — "
 „ jeden mesec 1 " 40 "

Upravništvo „Slov. Naroda“.

Loterijske srečke 30. junija.

Na Dunaji: 20, 59, 57, 84, 4.
 V Gradci: 58, 72, 24, 2, 57.

Tujci:

1. julija.

Pri **Slonu**: Baron pl. Hasslinger z Dunaja. — Goltver iz Bleiberga. — Jackobi z Dunaja. — Spendal iz Tržiča.

Pri **Malič**: Lohner z Dunaja. — Arko iz Zagreba. — Strakosch z Dunaja. — pl. Pichler iz Trsta. — Justin iz Kočevja.

Pri **bavarskem dvoru**: Dr. Lechner iz Pizine. — Zoff z Dunaja. — Conte iz Italije. — Spacapan iz Gorice. — Lebowitsch z Dunaja.

Umri so v Ljubljani:

26. junija: Bernhard Berg pl. Falkenberg, c. kr. umirovljeni major, 70 let, Florijanske ulice št. 6, za otrpnenjem mehurja.

27. junija: Fani Kozina, meščanova hči, 36 let, Sv. Jakoba nabrežje št. 31, za jetiko.

28. junija: Marija Lovšin, agentova žena, 31 l., Turjaški trg št. 5, za sušico.

29. junija: Meta Bešek, gostija, 74 let, Zvezdarske ulice št. 2, za otrpnenjem hrbtnega mozga.

30. junija: Marija Perat, konduktarjeva hči, 19 let, Sv. Petra cesta št. 24, za jetiko. — Marija Vidmar, hišna in gruntna posestnica, 43 let, Črna vas št. 21.

V deželnej bolnici:

23. junija: Marijana Marolt, gostija, 69 let, za oslabljenjem. — Janez Glaser, čevljar, 19 let, za jetiko.

24. junija: Jakob Ambrož, gostac, 67 let, za vnetjem možganov.

27. junija: Marija Kocijančič, gostija, 19 let, za jetiko.

29. junija: Marija Grošič, gostija, 53 let, za plućnim emphysemom.

Dunajska borza

dné 2. julija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	78	gld.	60	kr.
Srebrna renta	79	"	35	"
Zlata renta	99	"	30	"
5% marena renta	93	"	45	"
Akcije narodne banke	841	"	—	"
Kreditne akcije	296	"	—	"
London	119	"	90	"
Srebro	—	"	—	"
Napol.	9	"	49 1/2	"
C. kr. cekini	5	"	67	"
Nemške marke	58	"	50	"
4% državne srečke iz l. 1854	250	gld.	—	"
Državne srečke iz l. 1864	100	"	167	90
4% avstr. zlata renta, davka prosta	99	"	45	"
Ogrska zlata renta 6%	120	"	45	"
" 4%	89	"	40	"
" papirna renta 5%	87	"	15	"
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	103	"	—	"
Dunava reg. srečke 5%	100	gld.	114	75
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	118	"	20	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	103	"	50	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	"	—	"
Kreditne srečke	100	gld.	170	25
Rudolfove srečke	10	"	19	25
Akcije anglo-avstr. banke	120	"	118	—
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	219	"	50	"

Zahvala.

Vsem prijateljem in znancem presrečno zahvalo za mnogobrojno udeležitev pogreba naše ljube hčere, oziroma sestre

MARIJE,

posebno hvalo pa gg. pevcem in darovateljem krasnih vencev.

V Ljubljani, dné 2. julija 1883.

(440)

Rodbina Perath.

Službo

išče čvrst mož, v pisavi in računstvu dobro izveden, zmožen slovenskega, italijanskega in nemškega jezika v govoru in pisavi.

Pisma z naslovom **H. J.** prevzema iz prijaznosti upravništvo „Slov. Naroda“.

(442—1)

Št. 424.

(421—3)

Razglas.

Zaradi prihoda Nj. Veličanstva v mesto Kranj v ponedeljek dné 16. julija t. l. bode tržni dan namesto v ponedeljek v **torek dné 17. julija.**

Mestna županija Kranj,

dné 20. junija 1883.

Dr. J. VOŠNJAK

(427—3)

stanuje na Poljanah št. 31.

Gotovo doma od 11. do 12. ure dopoldne.

Kdor si hoče o slavnostnih dnevih

(441)

precej prislužiti,

naj se obrne do upravištva „Slovenskega Naroda“.

Za slučaj prihoda Nj. Veličanstva prodaja po ves dan

palice za zastave

različne velikosti po nizkej ceni

Lorenc Majdič,

(361—3)

na Marijinem trgu pred Frančiškani.

Lepa prodajalnica

tik cerkve v velikem trgu Slovenskega Štajerja se takoj odda.

Kje? pové upravništvo tega lista.

(422—4)

Prave Apolo-sveče,

najboljša in najcenejša razsvetljava, 1 zavitek 50 kr., 10 zavitkov 4 gld. 80 kr. pri

J. R. Paulin-u,

(434—2)

špecerija pri „voglu“, poprej Weidlich.

Najfinejša vina v botilkah.

Pravi francoski in avstrijski champagner, bordeaux, renska, avstrijska, štajerska, ogerska in dessert vina po zelo znižanej ceni. — Cenik zastoj in franko.

J. R. Paulin,

(435—2)

špecerija pri „voglu“, poprej Weidlich.

Št. 5417.

(443)

Razglas.

Služba okrajne babice v Smledniku z letno plačo 30 gld. iz okrajne blagajnice se precej odda.

Prošnje z diplomom in spričevalom dobrega zadržanja naj se uložé naspodnje do **25. julija 1883** pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Kranji.

C. kr. okr. glavarstvo v Kranji,

dné 28. junija 1883.

Grbe, avstrijske, kranjske in mestne, transparente

Nj. Veličanstev in cesarjeviča s soprogo,

lampijone

za obesiti ali natakuiti, prikladne za vrte ali pa nošnje na palicah,

ognjemete

(430—3)

za salon in na prostem, priporoča po najnižjih cenah

J. GIONTINI v Ljubljani.

KUVERTE S FIRMBO
 priporoča po najnižjej ceni
 „NARODNA TISKARNA“
 v Ljubljani.

Velikansko upanje na dobitke.

95. Brunsviška deželna loterija

razdeljena v 6 razredov s 100.000 srečkami, mej njimi 50.000 dobitkov in premija v skupnem znesku

10 milijonov 402.000 mark.

Ti dobitki so razdeljeni v ev. Mk. 500.000, spec. 300.000, 200.000, 100.000, 2 po 50.000, 3 po 25.000 itd. itd. — Žrebanje 1. razreda se vrši že

v dan 12. in 13. julija 1883.

in razpošiljam za to originalne srečke 1. razreda po sledečih cenah:

1/1 gld. 9.85, 1/2 gld. 4.95, 1/4 gld. 2.50, 1/8 gld. 1.25.

za vse razrede stanejo: 1/1 gld. 73.20, 1/2 gld. 36.60, 1/4 gld. 18.30, 1/8 gld. 9.15.

Naročila s pridejanim zneskom ali po poštnem povzetju naj se pošiljajo z naslovom

(429—2)

David Lilienfeld, Hauptlotterie-Bureau, Hamburg.

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armič.

Velika izbér srajc in zavratnikov za gospode.

Velika zaloga izdelanih oblek za gospode dečke in otroke.

Velika zaloga jeden frak, 16 gl. 26 gl. cela obleka s frakom pri M. NEUMANN, Ljubljana, Slonove ulice 11.

Velika zaloga izdelanih ogrinjal, jaquetov in deževnih plaščev za gospe in gospice.

Velika izbér modnih klobukov za dame.

(426—4)